DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICA
DE
RACHITIDE

QUAM

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS
BEROLINENSIS AUCTORITATE
ET CONSENSU

PRO

EDICINAE ET CHIRURGIAE DOCTORIS
GRADU LEGITIME ACQUIRENDO

DIE IX. M. AUGUSTI A. MDCCCXVII

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

UILELMUS RICHTERS

LEGDENSIS GUESTPHALUS.

BEROLINI

TYPIS JOANNIS FRIDERICI STARCKII.

Definitio.

Rachitis (seu Rhachitis, uti alii malunt,) juxta ymologiam a vocabulo graeco ῥαχις (i. e. spina ɔrsi) morbum columnae vertebralis significat. nglis hic morbus *the Rickets*, Gallis *la chartre*, *nouure des enfans*, *le rachitis*, *le rachitisme*, alis *mal del Scimmoto*, *la rachitide*, Germanis *e englische Krankheit*, *die doppelten Glieder*, *das erknüpfen*, *der Wechselbalg* vocatur. Ultimum ;rbum ex *Balg* (*Haut*) et *Wechseln* composim est; quae compositio inde deducitur, quod ioribus seculis superstitione plenis in Germaa viguit opinio, rachiticos ex coitu daemonis m saga creari, et medium quasi inter hominem daemonem esse; quo factum est, ut rachitici fantes saepe exponerentur.

Auctorum, qui rachitidem descripserunt, deitionibus inter se comparatis, sequentem statu-

ere definitionem placuit: Rachitis morbus pl
rumque infantilis ille dicitur, in quo ossium pr
cessus articulares intumescunt, capitis volume
inprimis ad anteriorem ejus partem, valde aug
tur, ossa cylindrica ob morbosam eorum moll
tiem incurvantur, columna vertebralis e situ nat
rali distorquetur, abdomen maxime tumet, re
quum vero corpus sub voracitate maxima et in
tia contabescit.

Historia.

Veteribus hic morbus, licet non sub nomi
rachitidis, sine dubio tamen jam notus fuit. Qu
Hippocrates de ossium morbis et Galenus
de gibbis omnis generis dixit, sat evident
nobis demonstrant, hosce medicinae patres n
quidem exactas, sed aliquas tamen de rac
tide cognitiones habuisse. Addam quoque il
Plauti [2]:

„Metuerem .....
„... ne uxor mihi insignitos pueros pari
„postea, aut varum aut valgum, aut co
„pernem, aut paetum aut broncum filium

[1]) Hippocr. de articulis Galen. comment. 3.

[2]) Plautus in milite glorioso Act. 3. Sc. 1.

Seculo 16 Italus quoque, Ioh. Bapt. Theodo-us, medicus Bononiensis morbi hujus mentio-em fecit in epistolis medicinalibus, quas anno 554 edidit, et in quarum quadragesima secunda orbum cujusdam infantis sic describit:

„Ejus temperamentum declinat ad frigidum et humidum, ex quo color totius cutis pallidus red-litur, ita ut ad cachexiam tendere videatur, et multae in eo cruditates generantur. Affectus est debilitate virtutis motivae, ita, ut, cum men-sium 17 sit, non possit ullo pacto se movere vel stare, et, cum in ulnis a nutrice defertur, vix caput potest erectum tenere. Symptoma aliud omnium saevissimum est vertebrarum trium n costis nothis ad exteriora declinatio, et est nodus gibbositatis, et in modum arcus costae etiam incurvari incipiunt."

Paulo post et in Batavia atque Helvetia ra-aitidem observatam fuisse, Reusneri dissertatio, asiliae 1582 edita [1]), testatur.

Nec minus hunc morbum illo tempore in allia jam notum fuisse, ex Formii observationi-us, quas 1593 edidit, sat elucet. Dicit nempe:

„Saepe pueri duorum annorum, cum progredi

1) Barthol. Reusner Diss. de talu infantum. Basiliae 1582.

„incipiunt, vari esse consueverunt; de quo m
„tres sollicitae auxilium quaerunt a chirurgis, q
„plerumque variis machinis tibias et crura exige
„conantur, sed frustra; quia sponte naturae
„plurimum circa 3 aut 4 annum tibiae et musc
„firmantur, partes ad naturalem statum redeun

Seculo 17 hic morbus in Anglia frequenti ac antea occurrit, ac majori simul cum vehem tia saevire incepit. Inter annos 1612 et 1620 Angliae comitatibus Dorset et Sommerset f quentissime observatus et per Arnoldum de Boo descriptus fuit. Primus autem, qui prioribus actius ac profusius hunc morbum descripsit, a tor, fuit Glisson, in academia Cantabrigiensi m dicinae professor. Hic cum 7 aliis medicis Lo dinensibus 5 per annos omni cura hunc morbu examinavit. Chartis scriptis hi 8 medici obs vationes suas circa hunc morbum in privatis co ventibus mutuo sibi communicavere, placuitq ut, quae omnium suffragiis probata essent, t ex illis, nempe Glissonius, Bate et Regemorte publici juris facerent. Ne autem, dum tres eid tractatui scribendo incumberent, diversitas ori tur in genere dicendi, Glissonio sparta commi

1) Bootius de affectibus omissis — ad calc. Pet. Bor observ. med. 1648. C. 12.

t, ut prima totius operis stagmina pertexeret us. Quem ille laborem ea suscepit conditione, reliqui duo symbolam suam ex propriis circa ac affectum observationibus in subtegmen con-rent et de ejus labore praestito sententiam di-ent [1]). In eo deinde, quem Glisson edidit, tatu [2]), rachitidem esse novum morbum, et r annos 1612 et 1620 in Anglia primum ob-vatum, publice declaravit. —

In Germania ante dimidium seculi 17 rachi-m jam notam fuisse, refert Storch [3]); sub fi-n enim hujus seculi senes 80 et 90 annorum, nifestas rachitidis in infantia toleratae reliquias ndentes cognovit.

Temporis decursu ex occidentalibus Angliae vinciis in totam late Europam penetravit.

Symptomatologia.

Infantes plerumque inter sextum post partum sem et secundum aetatis annum rachitide cor-ntur. Hilaritatem consuetam perdunt. In

Glisson in praefat.

F. Glisson tractatus de rachitide seu morbo puerili Ri-kets dicto. Londini 1650. (subtextis continuo observa-onibus Georgii Bati et Regemorteri.)

I. Storch Abhandlung von Kinderkrankheiten.

junioribus pueris, qui adhuc nutricum ulnis g
stantur, non amplius observatur continua illa
tius corporis artuumque agitatio ac vibratio, qu
in sanis coaetaneis videmus. Quieti et tristes
tricum brachiis insedent, dum sani infantes p
petuo corpus artusque agitant, acsi e tractanti
manibus exsilire gestirent. Si quando laeten
nec tam profuse rident, nec cum tanto vigore
excitant, ac sani coaetanei. Adultiores dum m
bus invadit, hilaritatem infantili aetati propr
mox omnem perdunt, morosi, pigerrimi, seri
ludicra aversantur, ludos infantiles spernunt,
gravitatem senilem prae se ferunt. Irritati nec
irascuntur, nec tanta cum animositate plor
quam in sanis hoc observatur.

Animae facultates interim maxime emine
plerique ingenio praematuro pollent; stupidi
vix ullus a sanis coaetaneis se distinguit.

Musculi totius corporis debiles, attenu
flacci evadunt; hinc omnes corporis motus d
les, tardi. Propter illam motuum muscular
inertiam infantes hoc morbo affecti tempore,
in sanis hoc observatur, nondum pedibus i
stunt, nec ambulare incipiunt; qui antea al
tutoque gressu ambulaverant, rachitide corr
tardius ac infirmius incedere incipiunt, imo n

progressu ambulare prorsus desinunt, ac per-
tuo sedere vel cubare coguntur. —

Motibus musculorum omnium languentibus,
guae motus quoque tardiores; hinc loquela se-
superveniens, tarda, difficilis. Vox plerum-
e justo profundior. — Ob debilitatos thoracis
usculos respiratio difficilis, dyspnoea, asthma,
thopnoea, circulus sanguinis impeditus, pulmo-
um ac cordis repletio. Non unice tamen thoracis
usculorum debilitati, sed et aliis causis, infra
mmemorandis, haecce symptomata debentur.

Caput mole auctum, hydrocephali formam
hibens; fonticuli late aperti; suturae justo mi-
is coalescentes; os frontis proeminens; tempo-
impressa.

Facies tumida, pallida, quandoque sano co-
re rubens; nonnisi morbo ad mortem jam ver-
ente, collapsa, senum decrepitorum faciei in-
ar; genae laxae, pendulae.

Vasis totius corporis gracillimis, capitis vasa,
primis venae, justo capaciora sunt.

Collum, musculis ejus gracilioribus, macilen-
m, tenue, capiti sustinendo impar, ampliores
enas jugulares exhibens.

Salivae copiosior secretio.

Dentes consueto eruptionis tempore nondum

apparent, semper solito tardius, nec raro inor-
nate, ita ut nunc molaris, nunc incisivus de
caput tollat, plerumque maxima cum difficulta
ac teterrimis sub convulsionibus prorumpunt. C
rie corripiuntur, nigrescunt, brevi excidunt.

Cor, uti totum musculorum systema, debili
tum et relaxatum; ob vitiatam thoracis conform
tionem per totam ejus circumferentiam premitu
maximamque resistentiam experitur. Hinc fun
tiones ejus laesae, hinc maxima contractionis
expansionis difficultas, maximaque in sangui
propellendo inertia.

Vasa totius corporis debilitata reactionem
sanguinem, quem continent, vix ullam exercer
Sanguis ipse qualitate peccat, quam ob rem n
vasis nec cordi stimulum sufficientem suppedita
Ex omnibus hisce rationibus circulationis langu
sat explicandus, eo magis, si adhuc addas pu
monum functiones laesas, de quibus infra no
nulla verba etiam proferam. Unde pulsus deb
lis, inanis, facile comprimendus; unde calor
imminutio; unde haemorrhagiae et extravasat
unde magna illa, quae in hoc morbo observatu
virium jactura; unde multiplices variis in organ
stagnationes, infarctus, obstructiones, indurati

unde demum maxima totius corporis laxitas,
nuatio, flacciditas, macies.
Abdomen, partibus ejus exterioribus, cute
pe et musculis, licet macerrimis, tum ab he-
; ac lienis volumen auctum, tum ob gas in
nacho et canale intestinali collectum, tum ob
dularum meseraicarum infarctus, tum denique
serum in abdominis cavo tanta copia effusum,
scitidem fere imitetur, maxime tumet, digi-
ue palpitanti massam enormem exhibet.
Digestio raro normalis; plerumque maxima
acitas; odor acidus ex ore prorumpens; sabur-
cida, pituitosa, verminosa; cardialgia; colica;
s tarda, dura, obstipata; morbo ad interitum
gente, plerumque diarrhoica.
Cutis totius corporis, capitis et abdominis cu-
xcepta, laxa, rugosa et pendula. Qualitatem
vix ullus melius describet, quam Glisson
descripsit, dum ait: [1]) „Cutis universa, tum
ra, tum membrana carnosa, et adiposa, flac-
a et quasi pendula, laxaeque instar chirothe-
apparet, ita ut multo plus carnium eam con-
ere posse putes." — Folliculi cutanei sevo
nali repleti, quod expressum quibusdam pro
edonibus false imposuit.

[1]) Gisson l. c. Cap. 2 p. 10.

Inter omnia vero symptomata, rachitidi
sentialia, systematis ossium vitia, cum quoad st
turam, tum quoad configurationem eminent
ma, ita quidem, ut maximus Stoll aliique rach
dem pro morbo systematis ossium declaraver
Processus ossium cylindricorum articulares, praes
tim manuum pedumque immensos tumores e
bent ac nodos quasi formant, unde denomin
enfans noués; nec minus carpi et metacarpi
sa mirum in medum intumescunt, adeo quid
ut plebs duplicem ossium numerum adesse
dat, unde designationes *Doubling of the joi*
doppelte Glieder. —

Sub hocce rerum statu morbus sive justa t
tatione ac faventibus circumstantiis profligatur,
ve majori cum vehementia progreditur. Q
ultimo in casu ossium deformitates magis e
vuntur; majores in tumores epiphyses ossium cy
dricorum elevantur, ossaque brevi cartilagine
fere mollitiem exhibent, quo fit, ut varia musc
rum actione varium mirumque in modum detorq
antur. Extremitatum ossa cylindrica, os femori
humeri scilicet, radius, ulna, tibia et fibula
affectioni morbosae maxime subjecta sunt. J
varias ossium extremitatum inferiorum curvat

nines hoc morbo affecti variis nominibus de-
nantur; sic, quibus extremitates inferiores ad
ua convergunt, crura autem divergunt, com-
nes; — quibus crura extrorsum sunt curvata,
gi; — et quibus introrsum curvata sunt, vari
ellantur. — Ossa extremitatum licet mollissi-
sint, plures tamen auctores eorum fracturae
ninerunt; sic celeb. Petit dicit [1]: „Animad-
rtere oportet, ubi mollities ossium est magna,
humeri non modo curvari ita, ut extrorsum
t convexum, et introrsum concavum circa in-
rtionem deltoidis musculi et ortum brachialis
tici, sed etiam (hoc ipso in loco) reperiri sae-
ssime semifractum, id quod saepius vidi. Ma-
m hoc non modo humeri ossi accidit, sed
epe etiam costis, et parti mediae ossium femo-
s crurumque."

Nec minora et structurae et conformationis
a thoracem opprimunt. Thorax a lateribus
npressus; sternum in medio acuminatum, gal-
ae pectoris instar; claviculae intortae. Costae
lanatae, verae intropressae, acsi antea fractae
ssent, et ubi sterno junguntur, nodis obsitae,
tarum altitudine caeterum in utroque latere in-

[1]) Petit Traité des maladies des os p. 547.

terdum maxime variante. Costae spuriae, he
te et liene, volumine auctis, continuo eas prem
tibus, extrorsum propelluntur, nodisque ad
rum, cartilaginum ope, cum sterno juncti
praeditae sunt. Columna vertebralis vario m
incurvata, nunc extrorsum deflexa, gibbum
dorso formans (κύφωσις); nunc introrsum p
sa, dorsum cavum formans (λορδωσις); nunc
latera aberrans, ita ut litterae S formam exhib
(σκωλιωσις). Ob vitiatam hancce thoracis
formationem situs pulmonum abnormis. In
phosi ob angustius spatium, quod costae ste
junctae in anteriori cavi pectoris parte forma
pulmones versus posteriorem hujus cavi par
premuntur; in lordosi, columna vertebrali in
protuberante pulmonum ad posteriorem thor
partem recessum non permittente, in anterior
ejus partem protruduntur; in scoliosi ad un
vel alterum latus magis pelluntur. Qualiscunq
vero situs pulmonum sit, pulmones comprimu
tur, et arctiori spatio quasi incarcerantur; h
functiones eorum laesae, hinc multiplicia laesar
eorum functionum symptomata: dyspnoea, st
torosa respiratio, asthma, orthopnoea, pulmon
cum pleura concretio, vasorum infarctus, p
pneumonia. Interdum unius tantum pulmo

ctiones laesae sunt, hinc pulmonum functio-
n laesarum symptomata ad unum tantum latus
estringunt. — Nec parum omnia haecce pul-
num affectionis symptomata abdominis intu-
escentia, inprimis hepatis ac lienis mole aucta,
hragma et costas spurias sursum premente,
ali modo pectoris cavum coërcente, augeri
t. —

Iisdem, quas in toto ossium systemate obser-
us, mutationibus morbosis et pelvis afficitur.
ic apertura superior, nunc inferior, nunc ca-
pelvis justo angustior; nunc diametri recti,
c transversales, nunc obliqui peccant; nunc
ia, nunc fere nulla pelvis inclinatio; haud
os ileum ab uno latere altius quam ab alte-
itum.

Morbo, dum hucusque pervenit, justa et di-
ntiori medica tractatione, faventibusque caete-
circumstantiis interdum limites ponuntur, re-
tamen variis systematis ossium vitiis. Ubi
morbus nihilominus progreditur, morbi con-
tivi haud raro lethales observantur. Maxima
s corporis debilitas et laxitas vel hydropem
s sub formis, nunc anasarca, nunc ascitidem,
hydrothoracem, nunc, et frequentissime qui-
, hydrocephalum inducit; vel extravasatum in

pectoris cavo, vel peripneumonia, vel suffoc
vel phthisis vel tandem gangraena infantes n
Plerisque vero in casibus febris hectica cele
gressu nunc incedit, infantes plane consumit,
temque tandem inducit.

Quodsi vero hic morbus tenellos non iug
ad sextum usque septimumve plerumque a
annum perdurat, rarius ad pubertatis usque a
decurrit. [1] — Quidquid aliqui medici dican
ipso pubertatis tempore rachitis in pueris e
ellis observata est [2]; imo habentur exempla,
adultos invasit. Sic Burggraf [3]) exemplum a
viri 50, virginis 40, et Thomassin [4]) juveni
annorum rachitide correptorum, et Tacco [5]
femina loquitur, quae tertio aetatis anno rac
de correpta, usque ad 40 annum ea laborav

Divisio.

Varia variis ab auctoribus rachitidis di

1) Triller Diss. de morbis pubertate solutis. Viteb. 1
2) V. Collomb medicinisch-chirurgische Werke. Ob
3) Burggraf de aëre, aquis et locis Francofurtensibus
4) Journal de médecine T. XLIII. p. 222.
5) Tacconi Comment. Bonon. Vol. 5. P. 2. p.
Cf. quoque Stoll praelect. — Le Vacher de la F
traité du rhakitis. Paris 1772.

uitur. Cullen [1]) rachitidem dividit in simpli- et complicatam; Glisson [2]) in incipientem, firmatam, consistentem, deploratam, remitten-, migrantem in alium locum; alii eam divi- t in perfectam et imperfectam. Imperfecta iis levior ille rachitidis gradus, ubi ossa nondum rvata sunt, nec abdomen tumet et febris len- eest; perfectam vero illam declarant, quae om- is rachitidis symptomatibus stipatur. Stoll alii- eam dividunt in haereditariam, congenitam, uisitam et endemicam. Congenita vocatur, um foetus nascitur; haereditaria, quae a pa- ibus in proles transfertur, plurium tamen an- m spatium, ut sese manifestet, requirit; ac- tam illam appellamus, quae, quin parentes uid ad ejus procreationem contribuerint, in- s aggreditur; endemicam tandem illam, quae ertas regiones restringitur.

Congenitam rachitidem dari, celeberrimi me- uti Boerhaave [3]), van Swieten [4]), Zeviani [5]),

1) William Cullen Anfangsgründe der practischen Arzney- unst. B. 4.

2) Glisson l. c.

3) H. Boerhaave aphorismi de cognoscendis et curandis norbis. §. 1481.

4) Van Swieten comment. in H. Boerhaave aphorismos. V.

5) Giov. Zeviani trattato della cura de' bambini attacati

Winkler, Cappel[1]) et Clossius [2]) negarunt; alii rem extra dubium posuere. Sic Glisson [3]) quentia nobis refert: „Testatur aliquis nostr „se semel et semel tantum vidisse puerum rec „natum hoc morbo afflictum. Atque in eo „na dorsi et collum adeo erant debilia, ut n „ratione valerent grandiusculum caput sustin „Obiit hic intra tres menses post partum, qu „patet, eum gravissime fuisse adfectum."

Klein, qui rachitidem congenitam se quam vidisse, anno priori dixerat [4]), subseq anno cum filio casum rachitidis congenitae servavit, quem hic sequentibus verbis describi „Mense Augusto anni 1754 rustica, atrabil „absoluto tempore parit gemellos feliciter. A „corpore rite constructus, at debilis, adhuc su

della rachitide. Verona 1761. Comm. Lips. Vo p. 414.

1) I. F. L. Cappel Versuch einer vollständigen Ab lung über die sogenannte englische Krankheit. Ber Stettin 1787.

2) Clossius Knochenkrankheiten S. 219.

3) Glisson l. c. Cap. 15. p. 172.

4) I. G. Kleinii interpres clinicus. Edit. prima. Fr et Lips. 1753.

5) Joh. Henr. Klein Diss. sistens casum rachitidis co tae observatae. Argentorati 1763. V. etiam in nov. nat. cur. Vol. I. obs. 38.

it; alter morbosae conformationis, quem ver-
s depicturus jam sum, decem modo inter va-
tus vivebat dies. Multo rogatu obtinui licen-
m, inspiciendi saltem proxima nocte emor-
um. Iudicavi corpusculum, a violentiae vel
tredinis vitio integrum, tres ulnae Françofur-
nsis quadras forte longitudine aequare, caete-
quin tenue, lanugine longa obsitum, maxime
facie et vere rachiticum; caput quippe in pro-
rtione ad reliquas partes justo majus erat, et
occipite tuberosum: facies verissime reprae-
ntabat eam, quae est decrepitis senibus; pectore
lateribus quasi compresso; costae, in cartila-
num locis nodosae, ad collum emergebant pro-
obliquo itinere, ita ut dextrae sinistris essent
iores, sterno simul prominentiore. Abdomen
parebat insigniter tumefactum, cuncti at cor-
ris musculi emaciati, laxa cincta cute; notabi-
videbatur protuberantia epiphysium ad junc-
as radii, ulnae, genu, tibiae, fibulae, cum
nae dictorumque ossium incurvatione, et la-
idinis intuitu augmento; os ischium sinistrum
xtro altius sedebat, pedemque idcirco dextrum
vo longiorem metiebatur manus, absque fe-
ris sinistri noscenda luxatione aut fractura,
ulla ad hos locos inflammatione tumiditate-

„que perspicua. *En! Rachitidem connatam!* E
„tremum pedem dextrum simul animadverte
„contigit, tribus modo instructum digitis, cu
„perone articulatum fuisse; tibia, integumen
„munita communibus, mediam extrorsum ab
„vergente unciam, supra cujus inferiorem ext
„mitatem pollex pedis haerebat."

I. F. Meckel [1]) dicit: „Ich habe einige Fa
„von angeborner Skoliose und Lordose vor m
„und Fleischmann (de vitiis congenitis circa t
„racem et abdomen pag. 8 et 9) beschreibt me
„rere Fälle angeborner Krümmungen der Wirb
„säule nach allen Richtungen."

Heister [2]) et Morel apud Vandermonde
etiam casum rachitidis congenitae describunt.

Sufficiant haecce ad demonstrandam existe
tiam rachitidis congenitae. Raram vero esse co
genitam; et ad exceptiones, ut dicunt, potius re
rendam, negari nequit.

Ex omnibus rachitidis divisionibus supra m
moratis illa in perfectam et imperfectam quo
gradum, et quoad aetiologiam illa in congenita

[1]) Meckel Handbuch der pathologischen Anatomie. 2 B
1 Abth. Leipz. 1816. S. 351.

[2]) Heister Diss. de rachitide p. 19.

[3]) Recueil period. Tom. 7. Juill. 1757. p. 434.

ereditariam et acquisitam aptissimae mihi vi-
atur. Quod endemicam attinet, ultimis hisce
hitidis speciebus eam adnumerari non posse,
l aliud divisionis fundamentum requirere, evi-
ntissimum esse credo.

Cadaverum sectiones.

Hominum rachitide mortuorum sectione prae-
illa, quae et in vivis observantur, sequentia
otuere phaenomena: Rigoris cadaverum soliti
ectus; major, quam in cadaveribus plerumque
servatur, relaxatio; cerebrum, medulla oblon-
a vel et spinalis plerumque duriora, interdum
o et molliora; ventriculi cerebri sero repleti;
ae jugulares valde extensae; thymus et glan-
ae oesophagi tumidae; pulmones in posterio-
n thoracis partem plerumque retrusi, pleura
creti, saepe infarcti, tuberculosi, scirrhosi, gan-
enosi vel suppurantes; cor plerumque sub ster-
nudum relictum, solito magis extensum; he-
r ac lien volumine aucta; intestina et stoma-
us flatibus distenta, saepe vermibus repleta;
ndulae meseraicae obstructae, volumine auctae,
quidem, ut Heister [1]) quandoque pugni mag-

[1]) Heister med. chir. Wahrnehmungen 1 B. No. 13. u. 14. —
Heister chir. und anat. Wahrnehmungen S. 25.

nitudinem aequantes se vidisse referat. Sang
aquosus, viscidus; venae dilatatae; ossa mollis
ma, ita ut cultro secari possint, flexibilia, no
quibusdam locis obsita, superficiem glabram
hibentia, medullam tenuiorem copiosiorem co
tinentia.

Aetiologia.

Cujusvis morbi aetiologia circa causas pro
mas et circa causas remotas versatur. Cau
vero remotae in causas disponentes et occasio
les (quae ultimae et causae externae vel excit
tes vocantur) dividi solent. Primo ergo caus
proximam rachitidis, tum vero causas remotas,
praedisponentes et occasionales, indagari conab

Causa proxima.

Medicorum sententiae in determinanda pr
xima rachitidis causa maxime inter se differu
Glisson [1]) medullam spinalem spiritibus inpe
viam, Portal [2]) coagulum album juxta medulla
spinalem, Heister [3]) glandularum meseraicaru

Cf. Siebold chir. Tagebuch No. 9. — Benevoli Diss
tazioni et osservazioni p. 246. — Glisson l. c.

1) Glisson l. c. Cap. 4.

2) Portal précis de chirurgie pratique etc. T. 1.

3) Heister compend. med. Cap. 18. §. 20.

idum infarctum, Arnoldus de Boot [1]) visce-
n abdominalium obstructionem, Dupan [2]),
chner [3]) et celeb. P. Frank [4]) magnam debi-
tem, Cullen [5]) Hallé [6]) et Hecker [7]) calcis
sphoricae defectum, Sömmering [8]), Heyne [9]),
tanner [10]), Conradi [11]) et Consbruch [12]) cal-
phosphoricae ossium per vasa lymphatica ab-
ptionem, Testa [13]) mephitidis retentionem,

1) Bootius l. c.

2) Journal de médecine T. 86.

3) Ioan. Büchner Diss. de rachitide perfecta et imperfecta. Argentorati 1754. Habetur quoque in Halleri coll. diss. T. 6. n. 202.

4) P. Frank de curandis hominum morbis epitome, juxta ejus praelectiones a nonnullis suorum Auditorum continuata. Viennae 1805. Lib. 6.

5) Wil. Cullen l. c.

6) Annales de chimie T. 18.

7) Hecker, Kunst die Krankheiten der Menschen zu heilen. 2 B.

8) Sömmering de morbis vasorum absorbentium. Francofurti 1795.

9) Ern. Frid. Guil. Heyne Diss. de vasorum absorbentium ad rachitidem procreandam potentia. Gottingae 1792.

10) Girtanner über die Kinderkrankheiten.

11) Joh. Wilh. Heinr. Conradi Grundrifs der Pathologie und Therapie 2 Th. 2 B. Marburg 1816.

12) Consbruch klinisches Taschenbuch für praktische Ärzte.

13) Testa Bemerk. über die periodischen Veränderungen. S. 407.

alii uti Cappel [1]) et Wendelstatt [2]) acidum p
marum viarum, quod resorptum ossa emolli
ut proximam rachitidis causam statuunt. Hi u
mi nituntur Ruyschii et Scarpae experimentis, c
costas aceto, acido nitrico etc. immissas intra
septimanas tam emollitas viderunt, ut in nod
contorqueri possent. Jaeger [3]) acidum phosp
ricum, et Zeviani [4]) malam organicam produc
nem, ab acore e lacte, quo infantes nutriunt
primis in viis evoluto, procreatam, una cum ac
accusat. Boerhaave [5]) tandem dicit: „Causa p
„xima mali cacochymia iners, mucosa, frigi
„vappida, latente forte leni tabe venerea perr
„sta, cum laxa partium firmarum fabrica."

Hisce medicorum opinionibus inter se co
paratis ac rite perpensis sincere fatendum e
credo, (hypotheses ni statuere alias velimus) p
ximam rachitidis causam hucusque adhuc ign
rari. Interim vero, reproductionem languent

1) Cappel l. c.

2) Hufeland's Journal der praktischen Heilkunde 12
2 St.

3) Jäger Diss. de acido phosphorico tanquam morbor
quorundam causa. Stuttg. 1795.

4) Zeviani l. c.

5) Boerhaave l. c. §. 1488.

cum calcis phosphoricae defectu pro causa
xima rachitidis, siqua statuenda est, statui
se, mihi verisimillimum.

Causae remotae.

1. *Causa disponens.*

Dispositio haereditaria. Rachitidem per pa-
es in proles propagari, experientia evidentis-
e docet. Glisson [1]) et Rosenstein [2]) quidem
itant de haereditaria hacce a parentibus ad
ntes propagatione; ast numerosissimas et ca-
imas Storchii [3]) observationes rem extra du-
n ponere arbitror. — Porro ditiores, lautiori
pipara mensa gaudentes, otiosam, sedenta-
i et molliorem vitam trahentes ac debiliori
al constitutione praeditos parentes similem
pagare generationem, Glissonio [4]) et Boer-
vio [5]) videtur. Verum omnino et experien-
comprobatum est, homines vitam molliorem

1) Glisson l. c.

2) Rosenstein Anweisung zur Kenntniſs und Kur der Kin-
derkrankheiten S. 387.

3) Storch l. c.
Cf. quoque: Boeli de atrophia infantum p. 12. —
Heister Diss. de rachitide — Commerc. Liter. Noric.
1732. p. 367.

4) Glisson l. c.

5) Boerhaave l. c. §. 1482.

gerentes nec tam firma ac valida sanitate ga
dere, nec posteritatem tam robustam tamque v
lidam creare, quam qui continuo labore corp
exercent. Docet hoc experientia quotidiana, c
cet adhuc vitae generis et ab altera parte cons
tutionis differentia, quae, uti ex historia cons
inter hodiernos Germanos et inter majores
stros existit. Sed et ex illa hominum classe, q
laborans vocatur, si opum penuria premit, si f
tes desunt, unde maxime necessaria, victus
amictus, sumantur, proles in rachitidem dis
sitas gigni, experientia pariter docet [1]).

Parentum cachexias porro, uti scorbut
scrophulae, phthisis, arthritis [2]), lues invete
ta [3]) (licet alii [4]) hanc ultimam innocentem c
dant,) medorrhoea [5]) et plures hujusmodi mo
infantes hisce parentibus natos ad rachitidem c
ponere, vix dubitandum esse credo.

2. *Causae occasionales.*

Causas occasionales rachitidis descripturo,

1) Cf. van Swieten l. c.

2) V. Klein interp. clin. — Vater Diss. de morbo in
tum, rachitide. Vitemb. 1713. — Fick Diss. de sal
frigido potu. Jenae 1718. — Büchner l. c.

3) Boerhaave l. c. §. 1482.

4) Van Swieten l. c.

5) Störck ann. med. 2. pag. 215.

o rachitidis in congenitam, haereditariam et
ɪisitam maximi momenti esse mihi videtur;
s enim causas occasionales rachitidem in foe-
dum adhuc in utero matris degit, aliasque in
nte jamjam nato, dispositione haereditaria vel
dito vel non praedito, rachitidem producere
se et debere, cuivis medicorum clarissimum
videntissimum esse puto.

a. Causae occasionales rachitidis congenitae.

Medicis, ut antea jam commemoravi, de exi-
tia rachitidis congenitae maximae lites fuerunt;
majori adhuc obscuritate causarum occasiona-
rachitidis congenitae cognitio obvolvitur, tum,
rbitror, ob raritatem rachitidis congenitae, tum
multitudinem influxuum, qui in matrem et
um agere solent. Hisce numerosissimis et
rvationibus ob raritatem morbi fere omnino
cientibus, quisnam medicorum singulis in ca-
s certum influxum, et nonnisi hunc influxum
am occasionalem rachitidis congenitae fuisse,
ere audebit? Quam ob rem omnia illa mo-
ıta, quae plerumque in matrem et foetum ita
re solent, ut morbos in eis producant, qua
sas occasionales rachitidis congenitae statui
se, omnino arbitror. Sunt autem sequentia:

1. *Aër malae indolis.* Qualem vim aër corpus nostrum exerceat, quid epidemiae annu quid contagiosae in provocandis morbis valea medicorum neminem latet.

2. *Vitae ratio gravidarum*, tum lautior luxuriosior victus et vita mollior [1]), tum res c traria, opum penuria ac paupertas. Vitae ra nem inter omnia momenta, quae in organism nostrum agunt, cum ad sanitatem conservanda tum ad morbos provocandos maximum con buere, nemo sane negabit. Si parentum vi ratio ad rachitidem haereditariam inducendam p rimum contribuit, uti fusius antea jam dixi, qu non etiam ad provocandam rachitidem conge tam, foetu cum matre intime juncto, matris tae ratio multum contribuet?

3. *Animi pathemata, vis imaginationis.* et illa vis imaginationis, quam Germani das V sehen der Schwangern appellant, revera exis de eo medici adhuc certant. Caeteroquin quan pere animi pathemata et vis imaginationis gravidam et foetum agant, experientia quoti docet.

4. *Morbi omnes, imprimis debilitantes,* haemorrhagiae, diarrhoea protractior, febres n

1) V. Heister l. c.

ae, dysenteria, epilepsia, magna debilitas
:, venaesectiones saepius repetitas etc. etc.

Sed et patrem, generationis momento hisce
:bis affectum, haud parum ad foetum rachiti-
ı procreandum conferre, omnino arbitror.

5. *Causae mechanicae in uterum agentes*, uti
s, plagae, lapsus, usus strophiorum vel fibu-
ɔrum (Schnürbrüste), tunicae e panno crasso
fectae et multifarie plicatae, quarum plures et
lem aliam super aliam rusticae quarundam
onum super ossa ileum suspendunt, tandem
ementiores corporis motus, uti equitatio, sal-
) etc.

6. *Vitia organica uteri*, excrescentiae, car-
ma, abscessus etc.

7. *Placentae et funiculi umbilicalis*, cum quo-
itum, tum quoad structuram, *abnormitas*.

*b. Causae occasionales rachitidis acquisitae
haereditariae.*

1. *Prava nutrimentorum qualitas.* In infan-
s, quibus ubera adhuc praebentur, lac malae
ɔlis, et variis ex causis, ex animi pathemati-
:, ex morbo matris vel ex cibis, quibus mater
:ur, depravatum; vel matre infantem non
ınte, vel lactationis tempore jam praeterlapso,
ıia illa nutrimenta, quibus aut malae qualita-

tes inhaerent, aut quae infantili aetati non c
veniunt. Huc spectant pultes farinosae, lact
nae, nimis saccharatae, nonnunquam acescen
aquosa, mucosa, panis immodicus, fructus h
raei, pinguia, cruda. Eo majores noxas om
haecce inducere debent, quo majori eorum co
matres, quemvis infantis ejulatum sedare nit
tes, parvulorum stomachum onerant [1].

2. *Mundities neglecta.* Matres plebejae, d
labore se occupant, infantes non raro per di
diam, imo per totam diem in cunis cuban
urina et fecibus maceratos, relinquunt; indu
infantis, lintea lecti et lintea, quibus infans n
nitur, inquinata rarissime cum aliis mutant, l
neorumque ac lotionum usum, parvulis salub
rimum, omnino negligunt.

3. *Aër depravatus, humidus, frigidus.* P
simae indolis, et ut sic dicam, revera pestilent
lis aër in pauperum tabernis plerumque inspi
tur. Conclave angustissimum, cujus lacunar
caput adulti erecto corpore stantis saepissime t
git, hic totam familiam, haud raro numerosis
mam, lectos, cunas, fornacem, quae hiemali te
pore et cibis parandis inservit, et gas acidum c

1) Cf. act. nat. cur. Vol. 2. obs. 153. — Boerhaave l.
§ 1484. — Tode Bibl. Vol. 9. p. 557.

icum magna copia spargit, cibos corruptos, acidos vel putridos odores exhalant, lintea; e siccantur, aut quae infantum excrementis uc inquinata sunt, pluraque alia forsan, pesum odorem spirantia tale conclave servat, ja interim et fenestris haud raro minutissimis, petuo hermetice clausis. —

Quid mirandum, si in tali rerum statu, sub tantisque miseriis tenelli rachitide corripian-? Parvulos per sat longum temporis spatium errimam vitam adhuc trahere, vix credibile tur.

Endemice hic morbus regnat in regionibus locis maritimis, paludosis, humidis, pluviis e obnoxiis, aut ad ripas fluminum majorum; hinc in Anglia, Hollandia, Insubria, in busdam Germaniae et Galliae regionibus morfere endemicus [1]. — Büchner [2]) refert, in Argentoratensi plurimos rachiticos haberi, melius valerent, si in urbem minus humideferrentur. Eandem ob causam rachitis ines incolarum vallium profundissimarum in lvetia, aliisque montanis regionibus, praeci-

Vi Act. Nat. Cur. Vol. 2. obs. 153. — Ephem. nat. ur. Cent. 1 et 2. App. p. 53. — Wendelstatt l. c.
Büchner l. c.

pue vero in Helvetia italica invadit, et fatui conjuncta in hisce individuis cretinismum c stituit [1]).

4. Büchner [2]) *dentitionem* adhuc accu dum inquit: „Morbus, quem nos quidem n „aliter, quam a dente ortum observavimus; d „titio ergo ipsa nobis vera causa esse vide „quae in subjecto per alias causas disposito „chitidem determinet."

5. *Balneorum tepidorum abusum* van Sw ten [3]),

6. *manustuprationem* Baldinger [4]) et Th massin [5]);

7. *scrophulas* Oetinger [6]), et

8. *plumbum* Schulze [7]) accusat.

9. Magis vero, quam hae ultimae causae, non ad rachitidem stricte sic dictam, ad extren tatu

1) Ackermann über die Kretinen, eine besondere Mensch abart in den Alpen. Gotha 1790.

2) Büchner l. c. §. 13 et 18.

3) Van Swieten l. c.

4) Baldinger's N. Magazin 11 B. S. 52.

5) Journal de médecine T. 43. p. 222.

6) Oetinger Diss. de viribus rubiae tinctorum antirachi cis. Tüb. 1769. §. 49.

7) Schulze Diss. Mors in olla. §. 57.

m inferiorum et trunci incurvationem *machi-*
s illas contribuere credo, quibus matres ple-
ie infantes committunt. In hisce machinulis
usi, infantes, ulnis suffulti, corpus continuo
inant, sternum retrorsum premitur, columna
ebralis distorquetur, nec minus extremitates
riores, quae totius corporis onus ferunt, in-
antur.

10. *Custodum* et nutricum *negligentia*, vel
a tractatio, *fasciae*, quibus infans neonatus
lvitur, et *ligamina*, quorum ope ducitur, ne
m ad rachitidem proprie sic dictam, sed ad
um deformitates haud parum contribuere mi-
identur.

11. *Morbos* tandem varii generis, inprimis
litantes multum ad rachitidis evolutionem
ribuere, verisimillimum est. Febres inter-
entes autumnales Boerhaave inprimis qua ta-
accusat; porro scabiei, herpetis, tineae, vari-
um, ulcerumque suppressorum materiam ad
conversam rachitidem produxisse refert [1]).
Frequentissime singulae causae occasionales,
quibus hucusque sermo fuit, occurrunt, quin,
experientia docet, rachitis evolvatur. Forsan
ium concursus, inprimis vero dispositio, for-

[1]) Boerhave l. c.

san et aliae circumstantiae adhuc ignotae ad chitidis evolutionem requiruntur.

Prognosis.

Rachitis imperfecta, praesertim acquisita, nam prognosin admittit; saepe sponte naturae, la vi aetatis, praecipue vero tractatione ei grua, aliisque faventibus circumstantiis acce tibus in sanitatem transit. Perfecta et evo praesertim haereditaria, raro perfecte sanatur; quuntur eam plerumque viscerum obstructi et curvaturae ossium, quae saepissime per to vitam remanent; caries, spina ventosa, et, q adhuc pejoris ominis sunt, hydrocephalus, drothorax, hydrops ascites, peripneumonia, focatio, phthisis, gangraena, tabes, mors. Ra tis congenita vix non semper infantes trucida

Therapia.

Varia et diversissima quidem variis ab toribus omni aevo ac tempore instituta fuit rapia rachitidis. Primo ergo varias hasce ra tidem tractandi rationes referam, tum vero, q de omnibus hisce methodis censendum sit, habeatur therapia rationalis in hoc morbo, et habeatur, qualis sit, paucis exponere conab

Remedia interna.

F. Hoffmann [1]) et Boerhaave [2]) emetica et
rgantia laudant. Burggraf [3]) et Fordyce [4])
eum adhibent. Zeviani [5]) et Storch [6]) autem
dunt, emeticorum usu congestiones ad caput
pulmones augeri, teneramque infantum aeta-
ı ea non ferre. Purgantium in rachitide usum
lenham rejicit, dicens [7]): „In rachitide vera
tharctica locum non habent, nisi ut semel vel
s ut plurimum aeger purgandus etc. — cum
n paucos infantes et pueros a catharcticis sae-
us repetitis interemptos fuisse satis sciam.".

Alii, debilitatem vel laxitatem proximam
rbi causam existumantes, roborantibus uten-
ı esse crediderunt. Sic Boile [8]) ens veneris
monium muriaticum martiatum, s. flores sa-

Hoffmann supplem. ad T. 4. P. 4 med. rat. sist.

Boerhaave l. c.

Burggraf l. c.

Fordyce on putrid Fevers. App. v. Murray pr. Bibl.
1 B. S. 293.

Zeviani l. c. p. 96 et seq.

Storch l. c. p. 309.

Sydenham Dissert. epistolar. p. 511.

Boile considerat. circa utilitatem philosoph. nat. exper.
exercit. 5. Cap. 6. p. 234. — Boile paraenesis ad usum
simplicium medicamentorum §. 7. No. 3.

lis ammoniaci martiales) primus contra hunc mo
bum, et felici quidem cum successu adhibu
Boerhaave [1]) praemissis emeticis et purgantib
in ente veneris quoque salutem quaerit. Celebe
Hufeland [2]) baritam muriaticam, et alio loco
cinchonam, Strack [4]) ferrum cum rheo, Kaiser
glandes quercus, Büchner [6]) et Dupan [7]) c
prum maximum remedium esse credunt. — A
pluribus roborantibus junctis maximam contra d
bilitatem et laxitatem in rachitide vim inhabit
arbitrantur. Sic Celeberr. P. Frank [8]) gland
quercus cum ferro et cortice peruviano jung
Cullen [9]) ens veneris praescripsit, cuprum ve

1) Boerhaave elem. chem. T. 2. No. 504. — Vid. eti
n. act. nat. cur. T. 6. obs. 8. — Lentilius Eteodrom
p. 167, 230, 260, 450, 464.

2) C. W. Hufeland vollständige Darstellung der medizi
schen Kräfte und des Gebrauchs der salzsauren Schw
erde. Berlin 1794.

3) C. W. Hufeland über die Natur, Erkenntnifsmittel u
Heilart der Skrophelkrankheit. Jena 1797.

4) In act. acad. Hassiacae I. No. 24.

5) Kaiser Fortsetzung des Unterrichts von dem Nutzen u
der besondern Heilungskraft der Eicheln S. 44.

6) Büchner l. c.

7) Journal de médecine. 1791. fevr. No. 3.

8) P. Frank l. c.

9) Cullen l. c. p. 260, 262, 263.

cacius esse docet; eodem scopo et corticem
ruvianum adhibuit. Benevoli [1]) ens veneris,
saparillam et cuprum laudat. — Levret [2]) ra-
is rubiae tinctorum usu ossa rubro colore tin-
observans, roborantem ejus vim ad ossa pe-
rare credidit, talique modo ut specificum hoc
nedium consideravit; alcali tamen ei addidit;
c drachmas duas alcali vegetabilis cum aquae
nmunis pintis duabus per horam decoquendas,
mellis drachmis duabus additis, hocce decoc-
i in die consumendum praescripsit. Rosen-
n [3]) decoctum ex radice rubiae, corticibus
ntiorum et semine foeniculi paratum exhi-
. Glisson [4]) radicem sarsaparillae laudat;
rhaave [5]) (praeter remedia jam dicta,) et
erli [6]) radicem osmundae regalis optimos prae-

Benevoli. l. c.

Levret art des accouchemens §. 1431. — Gardane Ga-
zette 1775. p. 75. — Cf. quoque Cosnier, an rachitidi
rubia tinctorum? Paris 1758. — Oetinger l. c. V. Bal-
dinger Sylloge V. — Rosner Diss. in qua nonnulla circa
vires lactis notantur. Lugd. Batav. 1756. V. in Haller
Collect. Diss. Pr. VII. No. 238.

Rosenstein l. c. p. 400.

Glisson l. c.

Boerhaave mat. med. §. 1489.

Gherli rare osservazioni di medicina etc. p. 133.

stitisse effectus asserunt. Hujus radicis grana per diem Gherli exhibuit. Störck [1]) cicutae co tra hunc morbum specificas quasi vires adscri sit. Medici suecici rum. aquat. maxime lauda Nuperrimis temporibus acidum phosphoricum qu que magna fama gavisum est. Hallé [2]) et Br homme [3]) ex natro phosphorato opem exsp tant; Bromfield [4]), ut obstructionem glandu rum meseraicarum tollat, mercurium vivum ad bet, qua fugata ad chinam et balnea frigida tra it. Portal [5]) quoque mercurium antiscorbu junctum laudat. Rambach [6]) et Sichi [7]) spiritu sa adhibenda esse credunt.

Alii tandem medici, uti Zeviani [8]), de Haen

1) A. Störck de cicuta L. 2. cas. 23 et seq. — Stö libellus, quo continuantur experimenta, Cas. 13.

2) Annales de chimie T. 18.

3) In Duncan Annals of Medicine Vol. 2.

4) Journal de médecine T. 44. p. 224. et: chirurgis Wahrnehmungen. a. d. Engl. Leipz. 1774. S. 261.

5) Journal des pharmaciens III. Vid. Gött. Anz. 18 S. 1138.

6) Rambach Versuch einer physisch - medizinischen schreibung von Hamburg.

7) In raccolta di opuscoli medici prattici. Vol. IV. p.

8) Zeviani l. c.

9) Praelect. in H. Boerhaave instit. pathol. edit. J. A de Wasserberg T. 2. ad §. 715.

Abilgard [1]) acidum in organismo evolutum
ximam rachitidis causam esse putantes, alcalia
erras adhibuere. Non tamen sat eis fidentes
oborantia eis adjunxere. Sic Zeviani sali tar-
ens veneris addidit, cujus grana 5 aut circa
tidie exhibuit, rheo simul omni quinta die
aequalem dosin porrecto, vel ens veneris una
pauxillo rhei porrigi jussit. Abilgard sali
rico, et de Haen ostracodermatis ustis corti-
peruvianum addidit. De Haen [2]) alio loco
: „Satis nequeo ostracodermata laudare; si
m bis, ter de die pulveris hujus scrupulus
ıs quotidie detur, infantesque sole caprico,
e rurali, motu in infantili curru creberrimo
quotidiano, lecto et conclave siccis, sanisque
ıntur alimentis, propemodum omnes cito
ıntur."

Externa remedia, quae in hoc morbo medici
ırunt, quod attinet, magnus eorum quoque
ıumerus. — Inter omnia balneorum usus a
cis maxime laudatus fuit. Good [3]) balnea

[1]) In Collect. soc. med. Havn. Vol. I. obs. I. (S. auser-
sene Abhandl. für prakt. Aerzte III Bd. S. 403.)

[2]) De Haen ratio medendi P. IX, C. 6. §. 5. p. 113.

[3]) Good über Krankheiten der Gefängnisse S. 84.

tepida, Wendelstatt [1]) balnea fluvialia; cholz [2]) balnea ex cortice hypocastani, Gherl balnea ex stachide annua vel ex sideritide la lia, alii vero balnea ex osmunda regali, alii radice levistici parata laudant. Mayow [4]) bal Bathoniensia, Stark [5]) Cullen [6]) Bromfield [7] Armstrong [8]) balnea frigida in rachitide salub ma esse credunt; imo Cullen balneum frigidum prophylactico contra rachitidem habet. Floy immersiones in aquam frigidam et perfusi cum frigida summum contra rachitidem remed esse opinatur. Darwin [10]) econtra balnea fri nocere affirmat. —

Frictiones quoque cutis, aut siccae, aut bus spirituosis institutae, inunctiones et linin

1) Wendelstatt l. c.

2) Ad Rosensteins Kinderkrankheiten 6 Aufl.

3) Gherli l. c. p. 185.

4) Mayow Tract. med. phys. de rachitide p. 143.

5) Stark Klin. Instit.

6) Cullen l. c.

7) Bromfield l. c.

8) Sammlung praktischer Abhandl. für Aerzte, B. 6.

9) Floyer the history of gold Bathings p. 54.

10) Darwin Zoonomie Vol. II.

[1]), lotiones kalinae [2]), vesicantia [3]) et fon-
ıli [4]), fumigationes ex rebus aromaticis [5]), nec
ı enemata tonico-solventia a medicis laudata
runt. —

Machinae tandem varii generis ad ossium de-
mitates corrigendas et quidem loricae pro co-
ınae vertebralis et costarum, brachialia pro
remitatum superiorum, ocreae et cothurni
extremitatum inferiorum incurvationibus emen-
ıdis excogitata fuerunt. —

Prolixius de hisce machinis scribere nec sco-
mihi fuit, nec arcti dissertationis limites per-
tunt.

Quoad *diaetam*, eadem fere ab omnibus me-
s statuitur. Marcard [6]) et Koch [7]) acidulas,
Fick [8]) potum frigidum valde laudant.

Ex omnibus, quae hucusque de therapia ra-

Cf. Hoffmann. — Duncan in med. comment. v. Ed. VI,
p. 105. — Sydenham opp. p. 511.
Hallé in annales de chimie T. 18.
Boerhave l. c. §. 1489.
Glisson l. c.
Boerhaave l. c.
Marcard Beschreibung von Pyrmont 2 B. S. 255.
Koch vom Gesundbrunnen zu Lauchstädt. S. 45.
Fick Diss. de salubri frigido potu. Jenae 1718.

chitidis dicta sunt, sat perspicuum est, rach
tractationem tam diversam est, quam diversi
stunt medici et auctores, ita ut junior me
qualem ex numerosissimis et diversissimis
doctrinis sequatur, dubius anxiusque saepe
reat. An in hocce rerum statu therapia ra
lis non habeatur, et qualis ea statuenda sit,
cis indagemur.

Ex illis, quae in aetiologia dicta sunt,
ximam rachitidis causam adhuc ignorari, sat
elucet. Nec magis, quales causae remotae, c
primis, quales causae occasionales morbum i
xerint, quovis in casu medicus determinare
lebit. Inprimis rachitidis congenitae aetiol
his tenebris obvolvitur. Causa proxima et
sis remotis, cujuscunque demum morbi, a
ignotis, nonnisi e symptomatibus praevalent
indicationes statui possunt. In rachitide sym
mata praevalentia sunt: Digestio languens, v
rum infarctus, laxitas totius corporis, san
mucosus et glutinosus, parte fibrosa fere om
privatus, ossium mollities et incurvatio. Ex
ce symptomatibus illa laesae digestionis urge
sima omnino esse mihi videntur. Canalis e
intestinalis omnes totius corporis partes nu
musculis robur, sanguini partes ejus consti

et organis sanguinem, ex quo aluntur, et sustinentur, impertit; quapropter et laesae stionis vitia in totum organismum effectus ime nocivos spargunt. Hinc, si abdomen e tumet, alvus obstipata est, acidum vel fla. primis in viis observantur, hepar, lien, et dulae meseraicae infarctae sunt, a stomachicis ixantibus cura incipienda erit; quo scopo inient amara, v. g. extractum taraxaci, gentia- trifolii, cum lenioribus aromaticis e. g. cum foeniculi, aqua cinnamomi, sem. anis., sy- cort. aurant. etc. porro laxantia, rheum, sy- is e cichoreo cum rheo, vel syrupus manna- pulpa tamarind., kali sulphuricum, natron huricum, magnesia sulphurica, tartarus de- tus, calomel etc. Acidum primarum viarum d attinet, si adsit, absorbentia, alcalia nempe erras exigit, et inter ultimas medici omnes tici primum locum magnesiae concedunt. Sed e remediis acidum nonnisi mitigari poterit. rior vero ejus generatio, cum symptoma lae- digestionis sit, nonnisi digestioni prospicien- impedietur. Sordes vero, ut veterum de- inatione utar, si sursum turgescerent, eme- , et vermes si adessent, anthelminticis reme- opus esset. Si tali modo digestio ad norma-

litatem reducta, acidum ablatum, alvus lib facta, flatulentia fugata, et viscerum infarctu luti fuerint, tunc, nec prius, ut et caetera ptomata: laxitas corporis, mala sanguinis q tas, ossiumque vitia debellentur, ad robor transeundum esse arbitror, et inter hos qu cortex peruvianus, martialia et glandes qu optima esse mihi videntur. Ut melius fera aromatica vel spirituosa eis adjungi pote An rubia tinctorum, vel soda phosphorata, alia remedia sic dicta specifica, specifici quid beant, de hoc alii, experientia magis edocti, cidant. Ex remediis externis balnea et frictio saluberrima esse puto. Quod balnea frigida tinet, tenerae infantili aetati convenire quid non videntur, sed juxta numerosissima exp menta eorum in rachitide vires salutares neg nequeunt.

Nec parum utilitatis balnea ex herbis aro ticis parata habere mihi videntur.

Diaeta in rachitide maximi sane est mom ti; et diaeta non congrua, omnia remedia ph maceutica vix quidquam praestabunt. Diaeta la econtra morbus interdum sanatur.

Ut ab aëre incipiam, aër sit siccus, mod rate calidus ac purus. Hinc pauperum infant

itici, qui in locis antea descriptis degere ıntur, antequam aërem huncce pestilentialem bri ac bono aëre commutarunt, sanari neınt; hinc rachitis in regionibus humidis, fri-;, maritimis sanatu difficillima; hinc etiam, ɜris paribus, in urbibus valde inhabitatis non facile sanatur, quam in pagis ac aedibus arie sitis. Aër campestris, montanus regio-calidarum, inprimis aër vernalis et aesti-infantibus rachiticis maxime convenit. [1]. ntes hoc tempore sub diu radiis solis expo-ur. Fourcroy [2]) aëris dephlogisticati inspi-nem laudat.

Vestitus sit siccus, calefaciens, et hanc ob ım ex lana maxima pro parte confectus. orro largus, et dissolutus, ita ut nec artus ıat nec circulationem impediat.

Lectus pariter sit siccus, nec nimis mollis, pe qui ossium incurvationibus nimis faveret. ɜa ex aromaticis, roberantibus, exsiccantibus

v. Humboldt, Versuche über die gereitzte Muskel- und Nervenfaser. 2 B. S. 185—211. — Ackermann l. c.

Annales de chimie T. IV. — Hufeland's n. Annalen etc. S. 357.

herbis, quae Boerhaave [1]) laudat, minoris
san utilitatis, ast nimii pretii sane essent.

Mundities summa requiritur. Indusia, li
lecti et lintea, quibus infans munitur, sint
ra, sicca, et quoties urina ac fecibus inqui
fuerint, alia eis substituantur, postquam infa
sordibus ei adhuc inhaerentibus aqua tepida
ratus fuit. Praeter haec balneis, quorum s
jam mentionem feci, cutis functioni et mund
optime prospicitur.

Victus sit bene nutriens ac facile digeren
Lactationis tempore nondum praeterlapso lac
ternum infanti optimum est alimentum. Si
tem ob quascunque causas mater infanti ub
praebere nequeat, nutrix ei detur, vel lac va
num materno lacti substituatur, quod vero int
dum lacte, cui vitellum ovorum adjunctum
vel ovis sorbilibus, vel vitello ovi cum arom
et pauxillo vini, vel jusculis concentratis, vel
latinis carnium commutari potest. Maxime
tem cavendum, ne cibi ex longiori tempore ja
parati infanti praebeantur; maxima quoque,
tione vasorum, ex quibus infans nutritur, mu
dities requiritur. Haud raro infantes ex vas

[1]) Boerhaave l. c. §. 1489.

eis, quorum orificium obturaculo linteo clau-
a erat, quodque obturaculum, alio rarissime
substituto, pessimos odores spargebat, lac tra-
ntes vidi. Cibi tali modo infecti nonnisi ma-
as noxas infantibus struere poterunt. — In-
ibus jam ablactatis praeter cibos mox dictos
nes tenerae, praesertim assatae, gelatina coc-
e nondum privatae, vinum, cerevisia diu
a et spissa maxime conveniunt. Facilioris
stionis causa aromata mitiora cibis addantur.
nia, quae parvulis exhibentur, saepius, sed
erata dosi porrigenda sunt.

Motus corporis rachiticis quoque maxime
lest; sed cum motus activi partim ab impo-
am ad ambulationem, partim ab mollitiem
urvaturas ossium institui nequeant, motus
ivi eorum vices suppleant oportet, et inter
quidem vectio in curriculis, praesertim si se-
ac calida tempestate peragatur, gestatio ac
latio, praesertim in cunis, quae fulcris su-
antur, maximam utilitatem praebent. Gesta-
n ulnis ob ossium mollitiem nonnisi maxi-
cum cautelis permittenda est. — Hisce le-
bus passivis motibus incipiatur, paullatimque
ortiores ascendatur, usque dum activos mo-
nfantes suscipere valebunt.

Animus infantum, quantum fieri potest, [cut off]
serenus. Quam ob rem, ut crepundiis, ludis [cut off]
conversatione cum sociis coaetaneis oblecte[cut off]
parentes maxime curent.

CURRICULUM VITAE
EX DECRETO
GRATIOSAE FACULTATIS MEDICA[E]
BEROLINENSIS
A D I E C T U M.

Ego Guilelmus Richters, Legdensis Guestpha[cut off]
filius Engelberti Richters, mercatoris, et Elisa[cut off]
thae Hessel, quinque gymnasii classibus in g[cut off]
nasio vicino Coesfeldiensi rite absolutis, Mo[cut off]
sterii Guestphalorum philosophiae studio incu[cut off]
Quo peracto, ad medica studia ibi transii, [cut off]
quidem praelectiones anatomicas et chirurgi[cut off]
Prof. Fries, botanicas Prof. Wernekink, patho[cut off]
gico-therapeuticas Prof. de Druffel, nec non Pr[cut off]
Bodde de chemia, materia medica, toxicolo[cut off]
et arte formulas medicas concinnandi, neq[cut off]
minus Prof. Landgräber de physiologia, diae[cut off]
tica et arte obstetricia praelectiones frequenta[cut off]

ɔso illo totius Europae oppressore et deva-
re, tum temporis patriam regnante, quatuor
nnos in academia gallica studere medicinae
idatis praescriptum fuit, dummodo in impe-
ım temporis sic dicto gallico medicae artis
n exercendi facultatem acquirere vellent.
ergo factum est, ut Lutetiam Parisiorum
onferrem. Praelectionibus clinicis chirurgi-
rof. Celeb. Boyer et Dupuytren, exercita-
ɔus et praelectionibus obstetriciis ducibus
extraordinariis Capuron et Maygrier, nec
exercitationibus chirurgicis ibi interfui. Eu-
tandem ab oppressionis jugo liberata, Vien-
petii, ubi Celeberrimi Beerii praelectiones
ıalmiatricas et clinicum ophthalmiatricum,
ıon Hildenbrandii, Kernii et Zangii clinica
entavi. Potentissimo ac sapientissimo Rege
rico Guilelmo III patriam ac regiones ei
ıs nunc regnante, autumno praeterlapso Be-
nsem celeberrimam universitatem adivi, et
uidem policlinicum duce Illustrissimo Hu-
l, et clinicum medicum in nosocomio Cha-
uce Illustri Horn, nec non Illustris Knape
edicina forensi, Celeb. Wolfart de magne.
animali, et Clarissimi Bernstein de fascia-
applicatione praelectiones frequentavi, ne-

que exercitationibus obstetriciis duce Claris. Friedländer, uti exercitationibus anatomici theatro regio anatomico defui. Tentamin examine inaugurali mense februario coram tiosa facultate medica Berolinensi feliciter ab tis, spero fore ut post publicam Dissertationis fensionem medicinae et chirurgiae doctoris dus in me conferatur.

ᒥHESES DEFENDENDAE.

I.

Proxima rachitidis causa adhuc ignoratur.

II.

Datur rachitis congenita.

III.

Remedia diaetetica in sanatione rachitidis ma- sunt momenti, quam pharmaceutica.

IV.

Ad praecavendam hydrophobiam primum re- um sit vulneris excisio.

V.

Optima medicaminum divisio est illa secundum n vires medicas.

VI.

Haemoptysin plerumque phthisis pulmonalis tur.

VII.

Chirurgus perfectus, qui non sit medicu[s] [per]fectus, existere nequit.

VIII.

Medicus vero, quin sit perfectus chir[urgus,] medicus perfectus esse potest.

IX.

Cadaverum sectiones medico practico ma[gni] sunt momenti.

X.

Inter medici virtutes et mendacia numer[...]